

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 511-1/2018/9

Ljubljana, 26. marec 2019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Osemnajsto poročilo Republike Slovenije o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji:

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Osemnajsto poročilo Republike Slovenije o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene).
2. Vlada Republike Slovenije je pooblastila Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da Osemnajsto poročilo Republike Slovenije o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene) posreduje Svetu Evrope.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- Osemnajsto poročilo Republike Slovenije o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene) – poenostavljeno poročilo.

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za zunanje zadeve.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
mag. Katja Rihar Bajuk, generalna direktorica, Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;		
Andraž Bobovnik, vodja Sektorja za analize in razvoj, Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: /		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /		
5. Kratek povzetek gradiva:		
V skladu z obstoječim sistemom poročanja mora Republika Slovenija tokrat predložiti poenostavljeno poročilo o izvajanju členov Evropske socialne listine (spremenjene) (v nadaljnjem besedilu: MESLS). Poenostavljeno poročilo vsebuje informacije o nadaljnjih aktivnostih Vlade Republike Slovenije za odpravo kršitev MESLS, ugotovljenih v postopku kolektivne pritožbe po Dodatnem protokolu k Evropski socialni listini, ki ureja sistem kolektivnih pritožb. V Ugotovitvah 2017 je Evropski odbor za socialne pravice zaključil, da kršitev MESLS, ugotovljena v kolektivni pritožbi št. 53/2008 FEANTSA proti Sloveniji, še ni odpravljena. Vlada Republike Slovenije je v predhodnih poročilih zagovarjala stališče, da je položaj najemnikov v denacionaliziranih stanovanjih ustrezno uredila, in poudarjala, da je tudi Evropsko sodišče za človekove pravice ugotovilo, da najemnikom v denacionaliziranih stanovanjih pravice niso kršene. Vlada Republike Slovenije v tokratnem poročilu zagovarja enako stališče in dodaja pojasnilo ureditve in razpoložljive podatke iz administrativnih virov, ki jih zahteva Evropski odbor za socialne pravice.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
Gradivo nima finančnih posledic.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno.		

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Tilen Božič DRŽAVNI SEKRETAR	
Priloga: <ul style="list-style-type: none"> - Predlog sklepa Vlade Republike Slovenije.	

PREDLOG

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne ..... sprejela naslednji:

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Osemnajsto poročilo Republike Slovenije o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene).
2. Vlada Republike Slovenije je pooblastila Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da Osemnajsto poročilo Republike Slovenije o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene) posreduje Svetu Evrope.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- Osemnajsto poročilo Republike Slovenije o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene) – poenostavljeno poročilo.

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za zunanje zadeve.

Priloga:

Osemnajsto poročilo Republike Slovenije
o izvajanju Evropske socialne listine (spremenjene)

Poenostavljeno poročilo

Referenčno obdobje:
1. 1. 2017 do 31. 12. 2017

Januar 2019

KAZALO

Uvod

- 1 Aktivnosti Vlade Republike Slovenije po ugotovljeni kršitvi 31. člena Evropske socialne listine (spremenjene) v postopku kolektivne pritožbe FEANTSA proti Sloveniji
  - 1.1 Ozadje
  - 1.2 Aktivnosti Vlade Republike Slovenije za odpravo kršitve

UVOD

Evropsko socialno listino (spremenjeno) (v nadaljnjem besedilu: MESLS) je Svet Evrope sprejel leta 1996. Republika Slovenija je MESLS podpisala 11.10.1997, zakon o ratifikaciji je Državni zbor RS sprejel 11.3.1999 (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99), ratificirala pa jo je 7.5.1999 in zanjo velja od 1.7.1999. Republika Slovenija je skupaj z ratifikacijo MESLS sprejela nadzor nad obveznostmi iz MESLS po postopku, ki ga določa Dodatni protokol k Evropski socialni listini, ki ureja sistem kolektivnih pritožb (v nadaljnjem besedilu: dodatni protokol).

V skladu z obstoječim sistemom poročanja mora Republika Slovenija tokrat predložiti poenostavljeno poročilo. Poenostavljeno poročilo vsebuje informacije o nadaljnjih aktivnostih Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) za odpravo kršitev MESLS, ugotovljenih v postopkih kolektivne pritožbe po dodatnem protokolu. V Ugotovitvah 2017 je Evropski odbor za socialne pravice (v nadaljnjem besedilu: EOSP) zaključil, da kršitev MESLS, ugotovljena v kolektivni pritožbi št. 53/2008 FEANTSA proti Sloveniji, še ni odpravljena. Vlada RS je v 15. in 16. poročilu Republike Slovenije o izvajanju MESLS zagovarjala stališče, da je položaj najemnikov v denacionaliziranih stanovanjih ustrezno uredila, in poudarila, da je tudi Evropsko sodišče za človekove pravice ugotovilo, da najemnikom v denacionaliziranih stanovanjih pravice niso kršene. Vlada RS v tokratnem poročilu zagovarja enako stališče in dodaja pojasnilo ureditve in razpoložljive podatke iz administrativnih virov, ki jih zahteva EOSP.

1 Aktivnosti Vlade RS po ugotovljeni kršitvi 31. člena Evropske socialne listine (spremenjene) v postopku kolektivne pritožbe FEANTSA proti Sloveniji

1.1 Ozadje

Kolektivno pritožbo proti Sloveniji (št. 53/2008) je avgusta 2008 vložila Federacija nacionalnih organizacij, ki delujejo na področju brezdomstva (v nadaljnjem besedilu: FEANTSA), zaradi domnevne kršitve 31. člena (pravica do nastanitve) v povezavi s 16. členom (pravica družine do socialnega, pravnega in ekonomskega varstva) in členom E (prepoved razlikovanja) MESLS. FEANTSA je Sloveniji očitala naslednje kršitve:

- kršitev prvega odstavka 31. člena, ker naj bi Republika Slovenija razveljavila pridobljene zakonske pravice do stanovanja, zvišala ceno bivanja in zmanjšala možnost za pridobitev ustreznega bivališča, s čimer se je poseglo v pridobljeno varnost najemnega razmerja;
- kršitev drugega odstavka 31. člena, ker naj bi imeli sprejeti ukrepi proti navedeni ranljivi skupini za posledico spodbujanje prisilnih izselitev in pospeševanje brezdomstva;
- kršitev tretjega odstavka 31. člena, ker se dolgoročno zmanjšuje dostopnost stanovanj, ki je bila nekdanj zagotovljena;
- kršitev 16. člena, ker naj bi se umetno ustvarili stanovanjski problemi za družine najemnikov denacionaliziranih stanovanj;
- kršitev člena E, ker se ustvarja neenake pogoje za obe kategoriji nekdanjih imetnikov stanovanjske pravice glede najemnega razmerja, ki je nadomestilo za prejšnjo stanovanjsko pravico.

Vlada RS je januarja 2009 v mnenju na podlagi 7. člena dodatnega protokola v celoti zavrnila očitke o domnevnih kršitvah MESLS z opisom zakonske ureditve položaja najemnikov denacionaliziranih stanovanj, ki da v ničemer ne krši MESLS.

EOSP je septembra 2009 odločil, da RS krši prvi in drugi odstavek 31. člena (pravica do nastanitve), 16. člen (pravica družine do socialnega, pravnega in ekonomskega varstva) in člen E (prepoved razlikovanja) v povezavi s 16. in 31. členom MESLS.

Junija 2011 je Odbor ministrov sprejel resolucijo CM/ResChS(2011)7, s katero je pozval Republiko Slovenijo k spremembi ureditve v skladu z MESLS do naslednjega nacionalnega poročila o relevantnih členih MESLS.

1.2 Aktivnosti Vlade RS za odpravo kršitve

V 15. poročilu Republike Slovenije o izvajanju MESLS (2015) je Vlada RS seznanila EOSP z aktivnostmi za odpravo neuskkljenosti in poudarila, da so glede ustreznosti zaščite in rešitev za najemnike denacionaliziranih stanovanj najemniki sprožili tožbo zoper Republiko Slovenijo pred Evropskim sodiščem za človekove pravice. Sodišče je zavrnilo vse njihove zahteve in s sodbo Berger-Krall in drugi proti Sloveniji, ki jo je izdalo 12. junija 2014, presodilo, da pravice najemnikom v denacionaliziranih stanovanjih, ki jih zagotavlja Evropska konvencija o človekovih pravicah, niso kršene. Sodba je oktobra 2014 postala dokončna.

V Ugotovitvah 2016 EOSP navaja, da razmere v Sloveniji kljub temu niso usklajene z MESLS, zastavlja vprašanja in pričakuje statistične podatke o najemnikih v denacionaliziranih stanovanjih.

V 16. poročilu Republike Slovenije o izvajanju MESLS je Vlada RS pojasnila, da ne razpolaga z zahtevanimi statističnimi podatki, in poudarila, da je z ukrepi, opisanimi v 15. poročilu Republike Slovenije o izvajanju MESLS, ustrezno uredila položaj najemnikov v denacionaliziranih stanovanjih. Ponovno je tudi izpostavila sodbo Berger-Krall in drugi proti Sloveniji in ugotovitev Evropskega sodišča za človekove pravice, da najemnikom v denacionaliziranih stanovanjih pravice niso kršene.

V Ugotovitvah 2017 EOSP ponovno ugotavlja, da razmere v Sloveniji še vedno niso usklajene z MESLS, zastavlja vprašanja in pričakuje statistične podatke o najemnikih v denacionaliziranih stanovanjih.

Vlada RS v tem poročilu ponovno poudarja, da je položaj najemnikov v denacionaliziranih stanovanjih, nekdanjih imetnikov stanovanjske pravice, primerno urejen. V zvezi z Ugotovitvami 2017 podaja naslednja pojasnila in razpoložljive podatke iz administrativnih virov.

Vlada RS pojasnjuje, da so po denacionalizaciji nekdanji imetniki stanovanjske pravice imeli naslednje možnosti:

1. doživljenjski najem stanovanja, v katerem so bivali, po neprofitni najemnici, ALI
2. pridobitev neprofitnega občinskega stanovanja, ALI

3. nakup stanovanja, v katerem so bivali, če se je lastnik s tem strinjal, s pomočjo države, ALI
4. nakup drugega stanovanja ali gradnja hiše, s pomočjo države.

V vsakem primeru je imel oziroma ima nekdanji imetnik stanovanjske pravice, skupaj s zakoncem ali življenjskim partnerjem, pravico do doživljenjskega najema stanovanja, v katerem je bival, po neprofitni najemnini. Po zadnjih podatkih iz Evidence trga nepremičnin, ki jo vodi Geodetska uprava RS, je bilo julija 2018 v Sloveniji **656 najemnikov**, nekdanjih imetnikov stanovanjske pravice, ki bivajo v denacionaliziranih stanovanjih po neprofitni najemnini.

Drugi najemniki, nekdanji imetniki stanovanjske pravice, pa so si po denacionalizaciji stanovanjsko vprašanje rešili ali s pridobitvijo neprofitnega občinskega stanovanja ali z nakupom stanovanja s pomočjo države. V roku petih let od pravnomočnosti odločbe o denacionalizaciji so imeli namreč pravico do nakupa stanovanja, v katerem so prebivali, če se je lastnik s tem strinjal, ali pravico do nakupa drugega stanovanja ali gradnje hiše. V primeru nakupa (3. in 4. možnost) je imel najemnik pravico do nadomestila v višini 36% od vrednosti stanovanja od Slovenskega državnega holdinga v gotovini, 25% od Slovenskega državnega holdinga v obliki obveznic in 13% od Republike Slovenije v vrednostnih papirjih. Najemnik je lahko od Stanovanjskega sklada Republike Slovenije zahteval, da mu ta odobri tudi posojilo do višine kupnine za primerno stanovanje po ceni, ki jo za izračun posojila priznava Stanovanjski sklad Republike Slovenije.

Od leta 1994 dalje, ko je bila uveljavljena zakonska možnost lastnega reševanja stanovanjskega vprašanja najemnikov denacionaliziranih stanovanj, do konca leta 2018 je Ministrstvo za okolje in prostor prejelo **3.162 zahtevkov**, kar pomeni, da se je toliko nekdanjih imetnikov stanovanjske pravice odločilo za rešitev stanovanjskega vprašanja z nakupom stanovanja ob dodeljenih nepovratnih sredstvih s strani države ter ob nudenju ugodnih kreditnih sredstev s strani Stanovanjskega sklada Republike Slovenije.

Vlada RS ponovno izpostavlja, da je ustrezno poskrbela za posameznike, nekdanje imetnike stanovanjske pravice, kot je razvidno iz predhodnih odstavkov. Po informacijah ministrstva, pristojnega za okolje in prostor, nihče od nekdanjih imetnikov stanovanjske pravice ni bil prisilno izseljen iz stanovanja niti ni postal brezdomec, saj so imeli vsi pravico ostati v stanovanju, v katerem so bivali oziroma bivajo, skupaj s svojim zakoncem oziroma življenjskim partnerjem, po neprofitni najemnini. Če dohodki gospodinjstva ne zadostujejo za kritje neprofitne najemnine, lahko najemnik pri pristojnem Centru za socialno delo zaprosi za subvencijo najemnine, ki se dodeljuje po načelu preverjanja potrebe vsem posameznikom, katerih dohodek ne zadostuje za kritje najemnine, pod pogoji, določenimi z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D,

14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17 in 77/18).

Vlada RS poudarja, da je z možnostjo subvencioniranja neprofitne najemnine ustrezno poskrbela za dostopnost stanovanj za najšibkejše, z dodeljevanjem nepovratnih sredstev in ugodnim kreditiranjem pa tudi ustrezno dostopnost stanovanj drugim nekdanjim imetnikom stanovanjske pravice, ki so se odločili za rešitev stanovanjskega vprašanja z nakupom. S statističnimi podatki o številu denacionaliziranih stanovanj, številu vseh nekdanjih imetnikov stanovanjske pravice in o številu posameznikov, ki so stanovanjsko vprašanje rešili po predhodno navedenih štirih možnostih (doživljenjski najem, neprofitno občinsko stanovanje, nakup tega stanovanja ali nakup drugega stanovanja), Vlada RS žal ne razpolaga.